1 8744

szer. Kasprzak Jan urodzony 1914 18/XI

zawód cywilny ~~szofer~~ szewc
żonaty

Do niewoli sowieckiej dostałem się w Borszynowie dnia 19/IX 1939 r.
Po rozbrojeniu nas podzielili nas przez Podhajce Czortków aż do Kamieńca podolskiego
Oficerów zaraz odłączyli od nas i samochodami powieźli wiadomym kierunku.
Podczas tego marszu który trwał tydzień czasu wzdłuż różne rewizje zabierali drogocenne rzeczy i pieniądze tylko zostawiali po parę groszy, pod względem posiłku było bardzo marnie.
Po przybyciu do Kamieńca tam umieścili w koszarach i zaczęli dawać 600 gram chleba i dwa razy dziennie zupę, a wieczorem przychodzili żony oficerów i zaczynali siać swoją propagan-

da

Po przebyciu 1 tygodnia poprowadzili na stację i przywieźli do Równego po czasie tej podróży było brak wody chleba dawali raz dziennie i suchą słoną rybę. W Równem trzymali 2 dni w baraganach nie wiedzieli co z nami zrobić aż nareszcie przyprowadzili do zytynia i tam dwa tygodnie w koszarach życie było 800 gram chleba i dwa razy dziennie zupa. Po przebyciu 3 tygodni w zytynie zaczęły panować mrozy nie było gdzie pracować i nie było co jeść to pędzili bez przerwy na roboty. Nadeszła zima śniegi zasypały wszystkie drogi mróz był 40 stopni a oni pędzili na roboty ładowali w samochody i wiozli 35 km nie wolno było się ruszać jak ci kazał wiązać tak musiałeś siedzieć bo zaraz kolbą wpierw tak męczyli nas całą zimę a ubrania bieliźny ni butów nic nie dawali.

Na wiosnę przenieśli mnie do drugiego obozu 6 km od Równego tam było trochę lepiej bo była łaźnia dezynfekcja i życie było nieźle, na pracę mieliśmy 1 km. Naczelstwo obozu trochę się bawili

ale kto odmawiał posłuszeństwa to zamykali do piwnicy przez całe lata było 12 godzin pracy co dzienie politruk robił pogadanki i pod przymusem wypytywali jak kto żył jakie pytania to odpowiedział palcem nie ruszał.

Na jesieni zostałem przewieziony do Chałaimi 4 km od Kowla tam chodziłem na pracę do Kowla tam budowaliśmy most podczas marszu na pracę nie wolno am na krok wystąpić zawsze bo bojcy stawali kolbami. Całodzienne przeżycie wtedy godz. 0500 pobudka 0630 wymarsz na pracę, praca trwała 10 godz. Obiad przywozili na trasę bo wracaliśmy o 6-tej wieczorem, popołudniowa kolacja. Na śniadanie zupa i chawata obiad dawali jak kto wyrobił normę było trzy kotły najlepszy była zupa i kartofle albo kasza jaka zmysłem gorszy bez mięsa a najgorszy sama zupa i na cały dzień 40 gram chleba, wynadgrodzenia za pracę było bardzo słabe ja więcej nie zarobiłem jak 15 rubli na miesiąc.

Wcholowniey byłem do wojny. rosyjsko
niemieckiej, poczasz przebywania wlobozach
był 1 den wypadek smiertelny i trzech
kolegow połamali sobie nogi, Gdy przeby
walem w Żytyniu liczba jencow była
koło 3 tysięcy w Josenkach 200 a Wchło
wnicy 500: W kazdym obozie w którym
przebywałem NKWD robili badania
i wycagali wszystkich oficerow i wywie-
zli do rosiji. Powybuchu wojny Niemcy
z rosją przypędzili nas do Rosji na
stacje do Żytomierza i pociągami
przywiezli. Do Starobielska poczas
tej podróży odnosili się do nas nie
źle bo Politrok mowił nam że
robią dogowor Rząd sowieczki
z Anglją i Rządem polskem
Popzebycin 3 tygodni w Starobielsku
przyjechał pan pułkownik Wisniewski
i odczytano nam jako wolnym
obywatelom i rolnikom Polskim
umowę Polsko Rosyjską
3 września wyjechalismy jako

rolnicze do Toczkoje

8744

szer. Kasprzak Jan